

אייזיק במכתב לשר האוצר, ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח: חשיפת הכנסות הסוכן - פגיעה חמורה בחופש העיסוק

במכתב ששלחה קבוצת יונט באמצעות עו"ד יניב מאיר היא מסבירה כי התיקון לחוזר צירוף לביטוח מציג בעין שלילית את סוכן הביטוח ביחס לשחקנים אחרים בשוק | "יש מקום לבחון בשנית את תיקון הוראות החוזר וככל שהרשות דבקה בעמדתה, נדרש כי המהלך יבוצע בחקיקה ראשית"

איזון ופגיעה בשוויון ובקניינם של סוכני הביטוח. "החוזר ודברי ההסבר הנלווים לו מציגים בעין שלילית את סוכן הביטוח, איש המקצוע העצמאי, ביחס לשחקנים אחרים בשוק הביטוח. דברי ההסבר מנתבים לפרשנות המטילה דופי ביושרם של כלל סוכני הביטוח. זאת ועוד, החוזר עושה הבחנה ברורה בין הליך ההצטרפות לביטוח באמצעות סוכן ביטוח לבין חלופת הצטרפות לביטוח באמצעות המבטח עצמו. עולה השאלה: האם ההיגיון והשקיפות איננה נדרשת מהמבטח עצמו?", תוהים ביונט.

שלמה אייזיק

עו"ד יניב מאיר

מהרגע בו פרסמה רשות שוק ההון את התיקון לחוזר צירוף לביטוח בחודש דצמבר האחרון, ולמעשה מאז פרסומה הטייטה לאותו החוזר שקובעת כי סוכני הביטוח יידרשו להציג בפני מועמדים לביטוח מאיזה יצרן הם מקבלים עמלה, עורך התיקון ביקורת חריפה בקרב סוכני הביטוח. **קבוצת יונט**, בראשות המייסד **שלמה אייזיק**, פנתה לפני כשבוע וחצי לשר האוצר **ישראל כץ**, ליועץ המשפטי לממשלה ד"ר **אביחי מנדלבלית** ולממונה על שוק ההון ד"ר **משה ברקת** במכתב חריף שמטרתו להביא את הפיקוח על הביטוח לשקול מחדש את ההנחיה, או לכל הפחות לחייב את יישום התיקון לחוזר בחקיקה ראשית, כלומר באמצעות הכנסת.

סכנה מהפעלת לחצים לא רצויה על סוכני הביטוח

מעבר לחשש מפגיעה בעיסוקו של סוכן הביטוח ובקנייניו תוך העמקת חוסר השוויון בהליך הצירוף לביטוח, טוענים בקבוצת יונט כי "נדמה שהרשות לא נתנה דעתה באשר להשפעות נוספות ופוגעניות שעלולות להיגרם לסוכן הביטוח במסגרת הדרישה לחשיפת התפלגות הכנסותיו".

"דרישת הרשות כי סוכן הביטוח יחשוף את היקף פעילותו העסקית תוך הצבעה על התפלגות הכנסותיו מהווה פגיעה חמורה בחופש העיסוק לה ניתן ביטוי בחוק יסוד: חופש העיסוק", הוסיב במכתב שנשלח לשלושה באמצעות עו"ד **יניב מאיר**. "הוראות הרשות, כאמור בחוזר, מהוות פגיעה חמורה במקצוע סוכן הביטוח הבאה לידי ביטוי בבידולו השלילי של סוכן הביטוח ביחס לשחקנים אחרים בשוק וכמי שמקצועיותו מוטלת בספק ומשכך יש לבדוק היטב בציזיותיו", נטען בנוסף.

"הצגת התפלגות הכנסותיו של סוכן הביטוח חושפת פרטים אישיים הנוגעים למערכת היחסים המסחרית שבין סוכן הביטוח לבין המבטח. חשיפה שכזו תוביל להעברת אינפורמציה במישרין ובעקיפין בין גורמים שונים בענף הביטוח תוך עמידה מדוקדקת על היקף פעילות סוכן הביטוח והדגשת התפלגות המוצרים הנמכרים על ידי סוכן הביטוח אצל מי מהמבטחים. מידע רגיש זה עלול להתנגלל לפתחם של גורמים שונים אשר יבחרו לעשות בו שימוש תוך הפעלת לחצים לא רצויה על סוכן הביטוח, בדגש על קשריו המסחריים-חוזיים הנהוגים כיום", הוסיב במכתבים.

"עוד מתפרש מהחוזר כי פעולותיו של סוכן הביטוח מקורן באינטרס אישי בלבד והדרך למנוע זאת מחייבת נבירה בכיסוי של סוכן הביטוח ובמערכת היחסים המסחרית-אישית שבינו לבין המבטחים השונים עובר להתקשרות עם המועמד לביטוח והכל במטרה לאשש כי פעולותיו של סוכן הביטוח נקיות מכל רבב. רוצה לומר: בניגוד לשחקנים אחרים בשוק הביטוח - סוכן הביטוח הוא בגדר 'חשוד' אלא אם הוכיח אחרת. היעלה על הדעת כי במערכת יחסים מסחרית בשוק חופשי יידרש משווק מוצר, נותן שירות או כל בעל מקצוע אחר להציג את התפלגות מקורות הכנסותיו, כתנאי לקבלת 'היתר' להתקשרות בינו ובין לקוחו הפוטנציאלי? האם מנהל ההשקעות נדרש להציג ללקוחו טרם התקשרות עימו פירוט אודות הכנסותיו הנגזרות ממערכי תגמול מסחריים? האם עורך הדין ו/או רואה החשבון נדרשים להציג ללקוח הפונה לקבלת שירותם את מקורות הכנסותיהם בגין כל תחום עיסוק בו משרדם פועל?", תהו בקבוצת יונט, בשמה כאמור נשלחו המכתבים.

"יתרה מכך, סוכן הביטוח עלול למצוא עצמו 'שבוי' בידי מבטח שחשוף כעת להיקף הפעילות בחברתו ביחס למבטחים אחרים ולהערים עליו קשיים בהתנהלותו העתידית בכל הנוגע להתקשרויות מסחריות-חוזיות מול מבטח זה או אחר. מאן שחשיפת התפלגות מקורות הכנסותיו של סוכן הביטוח הופכים להיות גלויים לא רק לעיניו של המועמד לביטוח אלא לעיני כל - דבר שישפיע באופן משמעותי על מערכת היחסים שבין סוכן הביטוח והמבטח/ים", נטען.

עו"ד מאיר מציין עוד כי על פי חוק יסוד חופש העיסוק כל רשות מרשויות השלטון חייבת לכבד את חופש העיסוק של כל אזרח או תושב וכי הדרך ליתן 'היתר' לפגיעה בחופש העיסוק תהיה תקפה אם נכללה בחוק שנתקבל ברוב של חברי הכנסת ונאמר בו במפורש, שהוא תקף על אף האמור בחו"י: חופש העיסוק. כלומר, פגיעה בחופש העיסוק תהא כדין היה והיא נתמכת בחוק או לפי חוק (במגבלות חוק היסוד) ומכוח הסמכה מפורשת בו.

"לסיכום, לאור הפגיעה הקשה בזכויות אדם בסיסיות של סוכני הביטוח (כמו גם ההשפעות הנוספות), יש מקום לבחון בשנית את תיקון הוראות החוזר תוך ביטול ההוראה שעניינה בחשיפת התפלגות הכנסות סוכן הביטוח מול המועמד לביטוח. ככל והרשות דבקה בעמדתה לשמר השינויים בחוזר נדרש כי מהלך שמה יבוצע במסגרת חקיקה ראשית, תוך שמירה על שוויון מתבקש בין כלל השחקנים בשוק ועמידה על איזונים שבין פגיעה בזכויות אדם לשמירה על טובת ציבור המבטחים", נכתב במכתבים שנשלחו לשר כץ, לברקת וליועצ"ש.

על פי עו"ד יניב, התיקון לחוזר מתבסס על הנחות יסוד שגויות, חוסר